

Provtagningsanvisning RF-ak (IgM), P- Instruktion - Hälso- och sjukvård Region Gävleborg

Titel: Provtagningsanvisning RF-ak (IgM)	Dokumentkategori: Instruktion	Omfattning: Hälso- och sjukvård Region Gävleborg
Dokumentägare: Vårdenhetschef KKTm Gävle	Dokumentansvarig: Kvalitetssamordnare KKL	Beslutsinstans: Vårdenhetschef KKTm Gävle
Diarienummer: Ej tillämpligt		Datum för översyn: Se giltigt t.o.m.

P-RF-ak (IgM)

Remiss	Beställning via Cosmic eller LabPortalen. Sökväg Cosmic: Kemi → Immunologi. Alt. hittas via sökfunktionen. Reservrutin: Pappersremiss (Remiss 3 Serologi, Laboratoriemedicin Region Gävleborg)		
Provtagning	Rör med separationsgel, 5 mL (gul propp) alt. rör utan tillsats (röd propp). Minsta volym 2 mL. Kan tas kapillärt. För kapillärprov krävs minst 300 µL blod i mikrotainerrör		
Förvaring/transport	Centrifugerat prov hållbart en vecka i kylskåp. Häll av och frys prov i -20 °C vid längre förvaring. Frysta prover skickas frysta.		
Analyserande laboratorium	Klinisk kemi och transfusionsmedicin i Gävle		
Referensintervall	< 5,0 kIE/L Negativ 5,0–<12,0 kIE/L Gråzon (utvärderingsområde) ≥ 12,0 kIE/L Positiv		
Svarstid	Utförs helgfri måndag-fredag. Analysen utförs 4 gånger/vecka.		
Ackrediterad	Ja		
Efterbeställning	Kan i undantagsfall efterbeställas inom en vecka.		
Patientinformation	Ej tillämplig		
Biobanksprov	Nej		
Kommentarer/övrig upplysning	Ej tillämplig		

Medicinsk bakgrund/indikation	Reumatoid Artrit (RA) är en av de vanligaste systematiska autoimmuna sjukdomarna som drabbar cirka 0,5-1% av befolkningen världen över. Sjukdomen kännetecknas av kronisk ledinflammation som kan leda till successiv nedbrytning av brosk och ben. En viktig biomarkör vid RA är Reumatoid faktor (RF)- en antikropp mot Fc-delen av immunoglobulin G (IgG), som i sig är också en antikropp. När RF och IgG bildar immunkomplex bidrar de till den inflammatoriska processen i sjukdomen. Cirka 60-80% av personer med RA har mätbara nivåer av RF. Det finns olika RF isotyper där RF-antikroppar av typen IgM är den mest använda för att bedöma sjukdomsprognosen vid RA. Höga nivåer av RF är kopplade till en mer aggressiv sjukdomsbild, inklusive extraartikulär manifestationer, benerosioner och ökad dödlighet. Risken för RA ökar särskilt hos individer som har RF i flera isotyper, där kombination av IgM och IgA är vanligast. Dock viktigt att notera att RF har en lägre diagnostik specificitet för RA i jämförelse med anti-cyklisk citrullinerad peptid (anti-CCP). RF kan förekomma även vid andra autoimmuna sjukdomar, infektioner och hos friska individer-särskilt äldre. Förhöjda RF-nivåer ses till exempel vid Sjögrens syndrom, kronisk hepatit och andra virusinfektioner, leukemi, dermatomyosit, infektiös mononukleos, systematisk lupus erythematosus (SLE).
----------------------------------	--

Kommunikation och implementering

Dokumentet finns publicerat på samlad sida för provtagningsanvisningar på Samverkanswebben ([Provtagningsanvisningar - Region Gävleborg](#)).

Vid behov av kommunikering om ändringar i dokumentet utses relevanta kvalitetssamordnare som extra uppföljare på dokumentet. Dessa ansvarar sedan för att ändringarna kommuniceras inom berörda verksamhetsområden.

Medverkande och granskare

Dokumentet har tagits fram i samarbete med och granskats av metodansvarig samt medicinskt ansvarig för metoden.

Instruktion

Dokumentnamn: Provtagningsanvisning RF-ak (IgM), P- Instruktion - Hälso- och sjukvård Region Gävleborg

4(4)

Dokument ID: 09-893448

Giltigt t.o.m.: 2027-02-10

Revisionsnr: 1

Senaste revideringar

Datum	Revisionsnr	Ändring
2026-02-04	1	Nytt dokument, ny analys tillgänglig fr.o.m. 2026-02-19.